

Brüssel, 10. märts 2021
(OR. en)

6926/21

JUSTCIV 41
DROIPEN 45
EJUSTICE 26
FREMP 44
CYBER 59
DATAPROTECT 59
JAI 253
COPEN 121

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	8. märts 2021
Saaja:	Delegatsioonid

Teema:	Nõukogu järeldused õiguspraktikute koolituse edendamise kohta – Kirjaliku menetluse teel heakskiidetud nõukogu järeldused
--------	--

Delegatsioonidele esitatakse lisas nõukogu järeldused õiguspraktikute koolituse edendamise kohta, mille nõukogu kiitis heaks 8. märtsil 2021 kirjaliku menetluse teel.

NÕUKOGU JÄRELDUSED

Õiguspraktikute koolituse edendamine

NÕUKOGU

TULETADES MEELDE Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 81 lõike 2 punkti h ja artikli 82 lõike 1 punkti c seoses liidu toetusega kohtunike ja kohtutöötajate koolitusele tsiviil- ja kriminaalasjades;

TOONITADES õiguslase koolituse olulist rolli Euroopa ühise õiguskultuuri ülesehitamisel, mis põhineb õigusriigi põhimõttel, vastastikusel usaldusel ja põhiõiguste austamisel, samuti ELi õiguse nõuetekohase ja ühetaolise kohaldamise ning piiriüleste kohtumenetluste tõhususe ja tulemuslikkuse tagamisel ELis,

NÕUKOGU

- 1) HINDAB tunnustavalt uusi, ambitsioonikaid ja õigeaegseid eesmärke, mille Euroopa Komisjon on seadnud teatistes „Õigusemõistmise tagamine ELis – Euroopa õiguslase koolituse strateegia aastateks 2021–2024“,¹ mille abil edendatakse Euroopa õiguslase koolitust ning mis aitab parandada kvaliteeti ja tõhusust ning ajakohastada ELi õigussüsteeme;

¹ Dok ST 13704/20.

- 2) MÄRGIB rahuloluga, et komisjoni 2011. aasta strateegia „Usalduse suurendamine Euroopa õigusemõistmise vastu. Euroopa õiguskoolituse uus mõõde“² raames tehtud töö on andnud käegakatsutavaid tulemusi ning et strateegia raames osales aastatel 2011–2019 enam kui pool ELi õiguspraktikutest – üle miljoni osaleja – ELi õigust käsitlevatel koolitustel;
- 3) TUNNUSTAB märkimisväärt tööd, mida on teinud Euroopa õiguslase koolituse võrgustik, mis on kasvanud ja küpsenud ning näidanud, et on oma liikmete kaudu kõige sobivam koordineerima riigisisest koolitustegevust ning töötama välja kohtunike ja prokuröride piiriülest koolitust;
- 4) LEIAB, et eriti oluline on jätkata ja tõhustada tööd, millega parandada Euroopa õiguslase koolituse saavutuste abil kõigile õiguspraktikutele pakutava riikliku, ELi õigust käsitleva koolituse kvaliteeti, mitmekesisust ja mõju;
- 5) TOONITAB, et Euroopa õiguslane koolitus peaks aitama edendada õigusriigi põhimõtte austamist ja tugevdada Euroopa õigusriigikultuuri, sest liikmesriikide kohtusüsteemide sõltumatus, läbipaistvus, kvaliteet ja tõhusus on õigusriigi põhiolemus;
- 6) RÕHUTAB, et õiguspraktikute teadmiste ja oskuste täiustamine on eeltingimus selleks, et suureneks kohtusüsteemide kvaliteet ja tõhusus ning tugevneks Euroopa kodanike usaldus liikmesriikide kohtusüsteemide vastu ja vastastikune usaldus piiriüleste kohtumenetluste vastu;

² Dok ST 14196/11.

- 7) TOOB ESILE tihedad seosed õigusosalase koolituse ja digipöörde töövahendite vahel, mida esitleti komisjoni teatises „Õigusemõistmise digipööre ELis“,³ kus koolitamist käsitati väga olulise vahendina õiguspraktikute kohandamiseks digikeskkonnaga, mis võimaldab õigussüsteemides digitehnoloogiat tõhusamalt ja tulemuslikumalt rakendada ning kasutada täielikult ära digitehnoloogiast saadav kasu piiriüleses õigusosalases koostöös;
- 8) TUNNISTAB, et Euroopa õigusalanekoolitus peaks hõlmama kõiki õigusemõistmisega seotud spetsialiste: kohtunikke, prokuröre, õiguslatöötajaid ja muid õiguspraktikuid;
- 9) MÄRGIB, et koolituses osalemine on liikmesriigiti ja õiguspraktikute kaupa endiselt väga erinev;
- 10) TÕDEB, et õiguspraktikute koolitusega seotud küsimused on kutsealade ja valdkonnaülesed ning mitmemõõtmelised ja neid tuleb koordineerida nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil;
- 11) TÕDEB, et Euroopa õigusosalase koolituse võrgustik on teinud edusamme kohtunike ja prokuröride koolitamisel, ning julgustab teisi õigusvaldkonna kutsealasid seda positiivset eeskuju järgima, edendades olemasolevate võrgustikustruktuuride raames dialoogi ja heade tavade vahetust Euroopa tasandil;
- 12) RÕHUTAB Euroopa õigusosalase koolituse valdkonnas uue õigusprogrammi alusel antava ELi rahalise toetuse tähtsust, uue kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi alusel ning Euroopa Sotsiaalfondi kaudu pakutavate rahastamisvõimaluste potentsiaali, aga ka seda, et investeringuid võidakse teha taaste- ja vastupidavusrahaastust;

³ Dok ST 13708/20.

- 13) VÕTAB ARVESSE tööd, mida on tehtud kriminaalasju ning tsiviil- ja kaubandusajaja käsitlevas Euroopa õigusosalase koostöö võrgustikus õigusosalast koostööd käsitlevate koolituste edendamiseks ja toetamiseks, ning vabadusekaotuse või isikuvabaduse piiramise valdkonna õigusaktide vastastikust tunnustamist käsitlevate vastastikuste hindamiste üheksanda vooru tulemusi, eelkõige seoses õiguspraktikute koolitamisega;

NÕUKOGU

KUTSUB LIHKMESRIIKE ÜLES

- SOODUSTAMA koolitusvõimaluste kasutamist ning toetama õiguskoolitajaid ja kõiki asjaomaseid kutseühendusi;
- SUURENDAMA jõupingutusi, et vähendada liikmesriikide vahelisi erinevusi seoses kättesaadavaid koolitusvõimalusi kasutavate õiguspraktikute arvuga;
- KASUTAMA TÄIELIKULT ÄRA ELi rahastamisvahendeid, eelkõige õigusprogrammi ning kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi;
- INVESTEERIMA õigusosalase koolituse digipöördesse, pidades silmas näiteks korraldusvahendeid, uusimat (e-)õppemetoodikat, detsentraliseeritud koolituspaikades toimuvaks veebikoolituseks kasutatavate koolitusvõimaluste ja -vahendite ajakohastamist ning taaste- ja vastupidavusraha kasutamist;
- INNUSTAMA riiklikke kutseühinguid ja nende koolitajaid jälgima ja rakendama koolitusmetoodika uusi arengusuundi, et parandada koolituse kvaliteeti, tehes paremini kindlaks spetsialistide vajadused, hinnates koolituse mõju ning rakendades tänapäevaseid meetodeid ja vahendeid, sealhulgas digivahendeid; samuti motiveerima õigusasutusi ja kutseühendusi kujunema õppivateks organisatsioonideks, näiteks töökohapõhise õppe soodustamise teel;

- JULGUSTAMA riiklikke kutseühinguid ja nende koolitajaid käsitlema pakutava koolituse kohustusliku osana õigusriiki ELi ühise väärtusena, nagu see on sätestatud aluslepingutes ja nagu seda on tõlgendanud Euroopa Liidu Kohus, samuti Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ja sellega seotud kohtupraktikat ning harta ja Euroopa inimõiguste konventsiooni koosmõju; lisaks pakkuma muid kui õiguslaseid teadmisi, võõrkeeli ja kutseoskusi puudutavat koolitust;
- TAGAMA oskusteabe, oskuste ja hoiakute kohandamise ja täiustamise teel riiklike koolitajate suutlikkuse prognoosida ELi õiguse arenguid ja neile paindlikult reageerida, näiteks seoses Euroopa Prokuratuuri asutamise ja toimimise, küberkuritegevuse ja elektrooniliste tõendite, saneerimise ja maksejõuetuse direktiivi ning tarbijaõigusi käsitleva ELi õigustiku hiljutise ja tulevase kohandamisega;
- RÕHUTAMA valdkonnaülest lähenemisviisi, mida õiguslane koolitus peaks hõlmama;
- PAKKUMA ühiselt sidusat ja kestlikku tuge kohtutele väljaspool ELi, eelkõige Lääne-Balkani riikides, et edendada nende suutlikkust ning tagada, et nad järgivad õigusriigi standardeid ja mõistavad ELi õiguse rolli igapäevases töös ning ELi õigusest tulenevaid kohustusi riigisisestest kohtumenetlustes;

KUTSUB LIIKMESRIIKE ÜLES TEGEMA KOOSTÖÖD ÕIGUSPRAKTIKUTE KOOLITAJATE JA KUTSEÜHINGUTEGA, ET

- TAGADA, et riiklikud alus- ja täiendusõppe kavad võimaldavad kõigil õiguspraktikatel mõista ELi õiguse rolli nende igapäevases töös, seda tulemuslikult rakendada ning kindlustada ELi õigusest tulenevate õiguste ja kohustuste järgimine riigisisestest kohtumenetlustes;
- VÕTTA meetmeid, et tõhustada ELi õiguse alase koolituse pakkumist sellistele kutsealadele, mille puhul koolitusvõimalusi täiel määral ei kasutata, nagu juristid, kohtutäiturid, kohtutöötajad, vangla- ja kriminaalhooldustöötajad, et saavutada uues Euroopa õiguslase koolituse strateegias seatud ambitsioonikad eesmärgid;

- INVESTEERIDA õiguspraktikutele nende karjääri alguses pakutava koolituse Euroopa aspektidesse;
- TAGADA, et riiklikes koolituskavades tunnustatakse ja toetatakse osalemist kutsealases koolituses välismaal ning et sellist osalemist võetakse täiel määral arvesse;
- TEHA jõupingutusi, et luua ja olemasolu korral tugevdada ELi õiguse koordinaatorite riiklikke võrgustikke, mis koosnevad hoolikalt valitud ja eriväljaõppe saanud spetsialistidest;
- KASUTADA täielikult ära digitaalseid lahendusi, et suurendada õppimise tõhusust ja tulemuslikkust;
- ANDA liikmesriikide õiguspraktikutele piisavad teadmised ja oskused ning vajalikud hoiakud seoses uue tehnoloogia ja digipöörde kõigi aspektidega, sealhulgas tehisintellekti ja õigustehnoloogiaga, võimaldades neil tegeleda digipöördega seotud juhtumitega, kasutada uut tehnoloogiat töövahendina ning tagada üksikisikute õiguste piisav kaitse digiruumis, sealhulgas õigus eraelu puutumatusele ja andmekaitsele;
- TAGADA Euroopa koolitusprojektidega saavutatud tulemuste riigisisene kasutuselevõtmine ja uuesti kasutamine;

KUTSUB LIIKMESRIIKIDE KOHTUID JA VABASID ELUKUTSEID ÜLES

- SUURENDAMA teadlikkust sellest, et õigusvaldkonna ametite kõrge positsiooniga liikmed ja juhid etendavad olulist rolli riigisiseseid ja Euroopa tasandi koolitusi käsitleva teabe proaktiivsel levitamisel ning sellistel koolitustel osalemise toetamisel;
- JULGUSTAMA kõiki õiguspraktikuid kasutama koolitusvõimalusi, sealhulgas välismaal pakutavaid võimalusi,
- TÕHUSTAMA uute õiguspraktikute koolitamist ELi õiguse alal, näiteks seoses ELi õiguse rolliga nende riiklikus süsteemis ja õigusriigi alase õigustikuga;

KUTSUB Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit, Eurojusti ning muid justiits- ja siseküsimuste valdkonna asutusi ning nende võrgustikke ÜLES:

- osalema täiel määral Euroopa õigusalas koolituses;
- sõlmima töösuhteid Euroopa ning – kui see on asjakohane ja võimalik – riigisiseste õiguspraktikute koolitajatega ja pakkuma neile tuge;

KUTSUB EUROOPA KOMISJONI ÜLES

- edendama Euroopa õiguslase koolituse kasutamist, et tugevdada ühist õiguskultuuri, mis põhineb õigusriigi, vastastikuse usalduse ja põhiõiguste põhimõtetel;
- toetama Euroopa mõõtmega kvaliteetseid koolitusprojekte, mis tagavad kestlikkuse, ja tulemuste kasutuselevõtmist;
- edendama kohtunike, prokuröride, õigusalatöötajate ja muude õiguspraktikute digikirjaoskuse ja digioskustega seotud koolitusvõimalusi;
- investeerima õiguslase koolituse metoodika edasisse digipöördesse;
- pakkuma teavet ELi rahastuse ja toetuste haldamise protsessi kohta ning lihtsustama sellele juurdepääsu;
- investeerima Euroopa e-õiguskeskkonna portaali Euroopa koolitusplatvormi arendamisse ja edendamisse ning edendama selle mitmekeelse platvormi kättesaadavust kõigile õiguspraktikutele;
- toetama olemasolevaid Euroopa võrgustikke, et edendada ja tõhustada kohtunikevahelist dialoogi, näiteks dialoogifoorumi „judges@europe“ kaudu, et hõlbustada tuttavas ja usaldusväärses raamistikus toimuvat vabatahtlikku ekspertide arutelu teemadel, mis on seotud õigusriigi põhimõtte ning kohtusüsteemi terviklikkuse ja sõltumatusega;

VÕTAB igal aastal TEADMISEKS koolitajate ja liikmesriikide poolt eesmärkide saavutamisel tehtud edusammud, tehes tihedat koostööd komisjoniga ning lähtudes komisjoni iga-aastastest õigusosalase koolituse aruannetest, samuti koostöös õigusvaldkonna ametite ja vabade elukutsete sidusrühmade ning liikmesriikidega.
